

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2208

av Isak From och Leif Jakobsson (båda S)

Stärkt bevaranderätt för rörligt kulturarv

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av stärkt bevaranderätt för det rörliga kulturarvet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Med cirka tvåhundra tusen personer och drygt tusen föreningar förvaltar civilsamhället på ideell folkrörelsebasis vårt rörliga kulturarv. Med det rörliga kulturarvet avser vi t.ex. trafikhistoriska samlingar (flyg, järnväg och väg). Museer som kan nämnas som arbetar med det rörliga kulturarvet är Postmuseum, Polismuseet, Trafikverkets museer och Luftfartsverkets samlingar. Andra exempel är alla de fantastiska museispårvägar som hålls vid liv av ideella krafter. Många av våra hembygdsmuseer, lokala arbetslivsmuseer och andra lokala museer vårdar det rörliga kulturarvet. Detta kulturarv möts inte sällan av krav från samhället som inte enbart är försvårande utan också direkt hindrande.

Hindren utgörs av praktiska regler, föreskrifter, förordningar, lagar och avgifter.

Dagens krav på god säkerhet och miljö finner inte sin motsvarighet till stöd för bevarandet av det rörliga kulturarvet. Föreningar och enskilda återkommer varje år till riksdagens utskott, Regeringskansliet och våra myndigheter på grund av att detta kulturarv förvanskas eller riskerar att utarmas som en följd av dessa hinder. Ett behov finns av en reglering som ålägger myndigheter att i sitt utövande säkerställa att detta kulturarv inte skadas. En sådan reglering ska syfta till att säkerställa det samlade rörliga kulturarvet och därmed inte enbart ge enstaka föremål en viss status.

Regler, avgifter och tillämpning ska inte medföra att det ställs krav som försvårar eller omöjliggör arbetet för ett rörligt kulturarv som är till glädje för dagens och kommande generationer. På senare år har behovet av stärkt bevaranderätt till stöd för

myndigheternas agerande i deras dagliga verksamhet frekvent synliggjorts exempelvis genom krav på ombyggnader som förstör det kulturhistoriska värdet. Ett exempel från vägtrafikområdet är att historiska dokument måste destrueras när äldre registreringshandlingar i original gallras.

Det rörliga kulturarvet är en viktig del av vår kultur och historia och ska därför beaktas på samma självklara sätt som vi idag värnar miljö och säkerhet inom transportområdet. Det är också en verksamhet som skapar jobb och företagande runt om i vårt land, inte minst inom besöksnäringen för arbetslivsmuseerna där det transporthistoriska området ingår. Detta genererar drygt 10 miljoner besökare per år. Det är därför inte rimligt att bevarandet av kulturarvet, som oftast bedrivs ideellt och som är en viktig del av Sveriges historia, riskerar att försvinna med anledning av höga myndighetsavgifter eller regler som tagits fram för moderna transportlösningar.

Det är hög tid att myndigheternas ansvar därför regleras så att bevarandet av kulturarvet ges rimliga förutsättningar och att enskildas liksom förenings- och museiverksamhetens ideella engagemang tillvaratas.

Isak From (S)

Leif Jakobsson (S)